Debreczen 1864. Jan. 3. 1. szám. Harmadik évfolyam

Megjelen **minden vasárnap.** Előfizetési ára egy évre 6 frt, fél évre 3 frt, három hóra 1 frt. 80 kr. **Szerkesztő és kiadóhivatal** a piaczuteczi ***Csanak-ház ban.***

HORTOBÁGY.

Hirdetésdij. Négyhasábos petit sorért egyszeri hirdetésnél 5 kr, háromszorinál 4 kr, többszörinél vagy nagy terjedelmü hirdetésnél árleszámitás. Egyes szám ára 15 kr.

KÖZHASZNU ÉS MULATTATÓ TARTALMU HETILAP.

Ujév első estéjén.

Kancsót ide asszony, kedves feleségem,
Szerencsében bajban felesegitségem!
Élünk, éldegélünk ujesztendőt értünk,
Öcska gondok árán ujakat cseréltünk.
De hisz a világnak azért még nincs vége,
Nem tünt el végképen minden dicsősége;
Ki megszomoritott, megis vigasztal még,
Majd csak megkönyörül rajtunk a magas ég.
Igyunk egyet asszony! kedves feleségem
Felezzük a gondot felesegitségem!
A lemorzsolt ó év, aggasztó bajával
Sok millió népre küldött nyomorával
Ne törje meg lelkünk, ne sirjunk sohajtsunk
Ez uj esztendőben, bátran neki hajtsunk;
Mostohább csak nem lesz, mint czudar előde,
Melynek nyomor volt a kezdete es vége;
S bár pusztuló félen megrendült jóllétünk
Isten kegyelméből valahogy csak élünk;
Feledjük ha tudjuk a sok veszteséget,
Majd csak kibötöljük ezt a nagy inséget!
Szilárd erös jellem, ép lélek, munkás kar,
A sötét multakra sürü fátyolt takar;
Egy jobb kor reménye a gond megölője,
Megelégedésünk ápoló bölcsője.
Reméljünk szebb jövöt, vidámabb életet,
Adjon Isten nékünk boldogabb uj évet;
Csűrben és pajtában bőséges szép áldást,
Lelkünknek a multért teljes vigasztalást!
Mit is még? . . . ej! a mit szám mondani akar,
Szive mélyén érzi minden igaz magyar!
Meg lesz ez is rendén, csak várjunk még sorra!
Nem értünk még mi meg a halotti torra!
Ne szomorkodj' asszony! lelkem feleségem.
Jó és rosz napokban felesegitségem!
Köszöntsük a kancsót vigan és jókedvben
Álljunk helyt magunkért ez uj esztendőben.
Félre a bánattal, . . . egy kortyot egymásért
Utána másikat városunk javáért
Azután egy hosszút szemvedő hazánkért
S annak minden igaz hűséges fiáért!
Hát aztán? . . . hej de no! már rég idő óta
Nem ugy megy mint kéne, elfogyott a nóta!
Nohát hallgató helyt, jó hosszút hallgassunk,
Hallgatás közben is egyet-egyet igyunk:
Vegyük gondolóra: nem lesz ez igy mindég,
Ki megszomoritott meg is vigasztal még;
Aki eddig őrzött, bizzunk csak ő benne
Ránk pillant még miránk a népek istene!

Homoki.

Csokonai szobra ügyében.

Oláh Károlytól.

Jövő évi január 28-kán 60 éve lesz Csokonai halálának. Harminez évi időszak telt el a költő halálától számitva, míg a hatvanutczai temetőben, hol hamvai pihennek, emlékoszlop emeltetett számára. Nem mondhatni, hogy ne lettek volna férfiak, kik a városunk, sőt az egész hazának is nagy diesőségére vált költőnek maradandó emlék emelése tárgyában addig föllépni vonakodtak volna; hanem, minél közelebb esett az időszak a költő eletéhez, annálinkább találkoztak egyesek, kik részint irigységtől, melyet a költő iránt halála után sem birtak legyőzni, részint a hazánkban, fájdalom, szokatlannak ismert czen megtisztelteités iránti közönyösség érzetétől vezetve, nemcsak elő nem mozditák az ügyet, sőt azt ellenezték is. Az egyesületi erő azon időben távolról sem fejlett ki annyira, mint a legközelebbi időszakban s innen van, hogy, ha az emlékemelés ügye olykor szőnyegre vonatott is, csakhamar ellankadt az aziránti buzgalom. Míg végre az 1835-dik évben Debreczen egyik kitünő müveltségü, minden szép és nemes iránt fogékov lelkü férfia, az elhunyt költőnek kors tanulótársa és személyes barátja, városi népszónok néhai Vecsey József ur, megindítá a mások által már többször abbahagyott vállalatot; lelkes felhivási intézett Debreczen város közönségéhez és nem kimélve időt, fáradságot, lankadatlan kitartással, maga is jó példával elöhnenve, fölkeresve az ügy iránt részvéttel viseltetőket, buzditva a közönyöseket, rövid idő alatt annyi pénzt gyűjtött az emlékre, mennyivel, habár nem is a nagy költő átalános becsét mutató, de a kötelesség adója egyrészének lerovására elég diszes emlékoszlop, a vállalat megindításától számitva egy évnél rövidebb idő alatt, nemcsak tervezve és megrendelve, hanem, most is élő Beregszászi Pál rajztanár ur különös segédlése és buzgósága folytán, már fel is vala állitva a nevezett sirkertben.

Igy adta meg Debreczen a kötelesség első adóját nagy fia, a halhatatlan költő iránt, kit az egész haza büszkén nevez gyermekének, kinek tündöklő hire átjárta az egész országot s kinek örökbecsü népdalai nemcsak városunkban, köz és magán mulatságok között, de a haza távolabb vidékein is, ugy a müveltebb osztály, mint a köznép ajakán, ma is élnek és közkedvességben részesülnek.

Azt hiszem, nem lesz unalmas és fölösleges, ha az előbb emlitett derék Vecsey József népszónoknak a hatvanutczai emlékoszlop felállitására vonatkozó felszólitását és Domby Mártonnak, ki Csokonai életiratát 1817-ben elkészité és kinyomatá, mintszintén Németh Lajos udvari agensnek Vecseyvel e tárgyban váltott leveleiket meg ismertetni; ezek az akkori idő szellemének is némi ismeretére vezetnek.

Vecsey felhivó levele az emlék ügyében. *)

„Még csak három évtized enyésze, — hogy édes anyavárosunk hantjai, ama széplelkü fiának — a koszorus költő Vitéz Csokonainak enyészetre rendelt részét, — fájdalom! rövid pályája teltével, — végnyugalomra befogadák — és mégis, hanemha az ő felemelkedett lelkének egész nemzetünk előtt. — Debreczen dicsekedésére, közkedvességben élő szülöttjei védék vala temettsége hollétét a felejtéstől. — talán még azon kevés jelenleg is élők sem tudnák azt kimutatni, akik az ő gyász tisztességtételén jelen valának.

Ámbár tehát ez a ritka lelki tulajdonu elhunyt hazánkfia, a következendők tudatába való fennaradását költői dicső talentumának a szépérzékeket kellemesen legeltető hagyományai által, akármely diszes márványemléknél is jobban bátorságositák: mindazáltal ugy vélem, ön szerezte borostyánját élénkitenénk azzal is; — de talán édes anyavárosunk sem venné rosz néven tőlünk, jelenkorbeli fiaitól, — ha ezen ő korán elhalt kedvencz szülöttjének, — kebelünkbe a tudományok pályáján időről időre serdülő ifjaink serkentésére is, — temetsége helyén, — az ugynevezett hatvanutczai köztemetőnkben, — mig annak hollétét is, — az emésztő idő vég homálylyal nem vona, — lelkes Ferenczynket követve, — valamely illő emlékjelet emelnénk.

Melyre is minden a fent tisztelt néhainak ritka költői talentumát rokonérzéssel becsülő érdemes hazafi társait meghivni bátorkodik s diszes hazafiui tisztének veszi Debreczenben 1835-ik esztben a jelenlegi Népszószóló."

Domby Márton levelei Vecseyhez.

„Különösen tisztelt Drága Kedves Barátom Uram!

Némi nemü bizonyos boldogságba tett által becses levele, melyben jelenti, hogy Csokonainak, kinek már az idegen földön Rómába is készült emlékoszlop, a hazájába Debreczenbe is szándékoznak egyet emelni. Ezzel valósággal tartoznak ezen nagy Hazafi emlékezetének, ki Debreczent annyira megdicsőitette: de tartoznak a magok becsületének is, mert igen sokaktul hallottam emlegettetni és a Debreczenyiek culturájára rosz árnyékot vettetni abból, hogy ezen derék hazafit, ha éltébe nem is, legalább holta után, mikor az irigység elaludni szokott, meg nem becsülték. Különösen pedig örülök annak, hogy K. Barátom uram az a Lelkes Hazafi, kinek lelkébe ez a derék gondolat ujra felébresztetnedett és hiszem is, hogy el nem csüggedő utánna járása által létesülni fog. Ami engemet illet, én ezen élöttem Kedves dologba igen szivesseem eljárok, sőtt magam is ezenn végre ezennel 25 fkat ajánlok. Most kaptam ezen szempillantásba becses levelét s ámbár következőleg még egy lépést sem tehettem benne: de még is, hogy az érdemet, becsülletet ily szándéknak s betses levelének megadjam, egyszerre válaszolok rá. Még a mint tudom Hazánkba talán egy tudósnak sints közönséges emlékoszlop állitva, kivévén azt, hogy Virágnak a mult September 4-én emeltünk eggyet a nemzeti muzeumba, de ez csak szobába elrejtve van. Második, vagy ha nyilvános helyre fog állittatni, elsö lenne a Kisfaludy Károly emléke, melyet itt már régólta tépelődnek s talán nem sokára létesülésre is hozzák: de valamint a Virág muzeumban levő emlékét megelőzte a debreczenyi Bibliothekában a Ferenczytol faragott Csokonai képe, ugy ohajtanám, hogy a nyilvános helyre emelt Csokonai képe is megelőzné a Kisfaludy Károlyét itt Pesten: igy legalább nagyon emelné a Debreczen becsülletét és kivenné az alól a már igen sokszor fájdalommal hallott gyalázatából Debreczen városát, hogy az a pallérozottságba igen nagyon el maradt; mert legelőször is ő esmerte el a tudomány érdemét azzal, hogy azt Csokonaiban legelosszór a tisztelte meg és én mindent is véghez fogok vinni, hogy hacsak lehet a Kisfaludy Károly emlékét megelőzhessük. Adgyon Isten B. Urannak mind addig meg nem szünő kedvet és erőt, míg ezt a szép czélt végre nem hajtja. Becses indulatiba tisztelettel ajánlott maradok Pesten 22 november 835 alázatos szolgája Domby Márton mk."

„Kedves Drága Barátom Uram! Kivánsága szerint beszéltem Csokonai emléke iránt három Künsztlerrel, kik legnevezetesebbek, ugymint Ferenczivel, Urhlal és Fésellel, kik közül az elsö azt mondta, hogy ő csak márványhól szokott dolgozni, mely munka nem szabad ég alá való és a legalább való, amit maga sem comendálna, 4000 ezüst forintba jön. De a mi méltó volna a halhatatlanságra, öt, vagy inkább hat czer ezüstbe jönne. Beszéltem másodszor Urhlal, a ki a Felséges Curia piaczára t. i. a Curia és Franciscanusok Temploma közzé, hol egy köz kut van, csinált egy igen igen pompás emléket 2000 ezüst frtért, melynek két oldalán alól viz jön ki, ha huzzák, felül a legtetején pedig két Najad Vizi Nimpha szüntelen tölti, mely alól ki foj. Ezt a Künsztlert hát meg kértem, hogy készitene egy rajzolatot, melyet mostani Levelemben leküldenék. Mentette magát, hogy mostanra nem készithet, hanem némi nemü ideáit és költség felvetést által adott, melyet ime idezárva küldök. Ehez ő csak annyit mondott, hogy még hozzá adják, hogy mintegy 100 mázsa körül lenne az egész emlék. Ezek szerint hát, mivel a rajzot nem küldhetem, nem is kellett volna addig levelet irnom: de hogy meg ne hüljön a debreczenieK fellobbant lángja, csak annyit is jónak tartottam irni s küldeni. Még nem is tudom tulajdonképen, hol lessz a helye ezen emléknek, persze legtermészetesebb volna ott, a hol az ő porni vagynak: de egy az, hogy az nagyon fére való hely és alig alig vetődne oda esztendő alatt is egy néhány idegen, ki azt meglátná: más az, hogy talán a jövo menö. Pásztor, szöllö őrzö s más durvább érzésü emberek pajkosságának ki volna téve: harmadik az, hogy valamint Pestnek is ékességére szolgál a fent leirt emlék: ugy Debreczennek is nagyobb és szükségesebb ékességére szolgálna a városba. Én ugy tartanám, leg illendőbb helye volna neki a Collegium előtt, azon szép téres Piaczon, ha az kicsinosittatnék. Itt formáltatott csakugyan Csokonai ki azzá, ami volt, ez az ő lelki hazája különben is, amint maga mondja: a Capitoliumnak tő szomszédja volt és igy testére lelkére nézve az egéssz ember ide való, osztán itt csak ugyan minden Esztendőben több látná legalább 20,000 emberrel, és a derekabb lelkü tanuló ifjuságnak ösztönül szolgálni és mintegy ezt mondani látszana „Ifjak igy diszesitsétek a Hazát!" Tessék Barátom Uraméknak kijelenteni, az Urhl terve mellett meg maradnak-e. Féselről a harmadikról még nem is szóllottam, mert ő inkább csak Urhlnak szélesebb értelemben való műhelyéhez tartozik, ki az emléknek durvább s vastagabb részét dolgozza az Urhl terve szerint. Magamat becses indulatikban ajánlván tisztelettel maradok Drága kedves barátom urammak Pesten 6-ik deczember 1835 alázatos szolgája Pálfalvai Domby Márton mk."

Németh Lajos udvari Agens levele Vecseyhez.

„Tekintetes úr! Örömmel értvén azt, hogy Tekintetes Uraságod inditványára Debreczen lakosai, halhatatlan költőjöknek Csokonainak emléket emelni szándékoznak, én is, mint Debreczennek fia s polgárja, e szép czélt csekély hozzá járulásommal kivánván elö segélleni, e végre három aranyokat küldök, melyeket Sógorom Professor Erdelyi ur Tekintetes uraságodnak által fog adni.

Korunk a szép, jó s nemes czélokért nemes hévvel buzog s az elmult idők hibáját helyre hozni törekszik. Szép remény biztat, hogy ez anyaváros is nemzeti mivelödésünk pályáján hátra maradni nem fog s többféle balitéleteket legyőzvén, mind értelmi, mind gazdasági forrásainak czélirányos használata által honunknak mivelödéssel s polgári jolléttel diszlö városai közt a régen érdemlett helyet magának ki vivni képes lessz. — Korunk jobbérzésü fiainak osztályrészül jutott a küzdés több százados elöitéletek ellen, — melynek gyümölcseit csak egy boldogabb maradék fogja ugyan aratni; de ez a gondolat a nemesb keblüeket vissza nem rezzenti, söt forróbb munkálatra ösztönöz mindent, kinek szive nemcsak önhasznáért dobog. — Tekintetes uraságodnak ezen küzdésben szép hatáskör jutott, melyben minden törekvései forró köszönetünket fogják érdemelni. Én ezekhez türedelmet s állandó erőt ohajtván, szives barátságába ajánlott igaz tisztelettel vagyok Tekintetes uraságodnak Bécsben deczember 24-kén 1835 alázatos szolgája Németh Lajos udvari agens."

* * *

Az egyesületi szellem azóta nagyszerü hóditásokat tön s Debreczennek nem lehetett attól érintetlenül maradnia. Azon egyletek közt, melyeknek működése már is kiszámithatlan hasznokat eredményez, diszes helyet foglal el a debreczeni emlékkert-társulat, melynek legközelebbi czélja: városunk elhunyt jeles férfiainak emlékét megörizni és külső jelekkel megörökiteni. A főiskola és a nagytemplom közti terület a városi közönség képviselö gyülése által még az 1861-ik évben ezen egylet rendelkezése alá bocsáttatván: a társulat az 1863-ik év nyarán, ezen száraz időben eléggé megmutatá, hogy a munka és kitartás nagy eredményeket szülhet: mivel bár kevés pénzerovel rendelkezhetett is ama szemetes és disztelen helyet valóságos diszkertté varázsolta és a gőzmalom műhelyében készült szép vasrácsozattal körülkerittette.

Ugy tudom, hogy még tüzetesen nem került tárgyalás alá, hogy kik azon férfiak, kiknek emlékei a diszkertben legelőbb felállittatni fognak. Az efeletti vitát már hossza időre hagyni nem lehet; mivel kell, hogy a társulat megfeleljen rendeltetésének, miután a kezdet nehézségeivel megküzdött, sőt Csanak József és Szabó Lajos urak nagyszerü adományozása folytán oly helyzethe jutott, hogy van pénz is, mivel a vállalat czéljának kiviteléhez lehet fogni.

Az elsö emléket, véleményem szerint, annak kell emelni, ki, habár városunk közönsége előtt is kitünö érdemeiért jó emlékezetben él, de azok közt, kik emléket érdemelnek, első helyen áll az egész haza elötti érdemek és diesőség tekintetében: hacsak ezen szempontból indulunk is ki: azt hiszem alig van felesünk, ki Csokonaival e téren mérkőzhessék.

De ezen kivül azt, hogy az ő emlékszobra állittassék fel az emlékkertben legeloször, azon körülmény is ajánlja, hogy az ő szobrára már nem megvetendő, 1500 frtot haladó összeg gyűjtetett s kamatozik.

Végre politikai tekintetben sem lehet senkinek kifogása ellene.

A közohajtás tárgya is az városunkban, hogy az emlékkertben a Csokonaiszobra állittassék fel mindenelőtt.

Adja tehát az ég, hogy a jövő 1865-dik évi január 28-kán, költönk halálozásának 60-dik évnapján, ama jeleseink részére készitett diszes pantheonban a Csokonai Vitéz Mihály szobra mellett mondhassuk el az ő szavaival:

„Lásd integetnek tiszta barátaid,
„Nevednek oltárt a maradék emel;
„Megpukkad ennél a kajánság.
„És a halál elalél előtte."

Korrajzok.

I. Első Napoleon névnapja.

1808. augusztus 14-kén visszatért a császár Bayonneból — s augusztus 15-kén, szent Napoleon napján már Saint-Cloudban a császári család herczegeit fogadá el dolgozó-szobájában.

A hollandi királyné St. Leuból jött be, hol a nyarat töltö vala. Napoleon a legszivesebben üdvözlé őt.

„Mit csinál a kis Lajos Napoleon?" — kiáltá mosolyogva feléje, midőn belépett. „Remélem, hogy még ma láthatom őt! Csak meg fogsz jelenni a mársnczőt ünnepélyen? Ez a legjobb alkalom, hogy kis Lajosodat bemutasd. Igen vágyom őt látni. Talán csak meg vagy elégedve a névvel, melyet neki adtam?"

„Én mindennel megelégszem Sire, mit ön akar." — viszonzá Hortensia bájos mosolylyal. „De ugyan sok bajom volt

*) Ezen okmány, Vecseynek sajátkezü irása, és Debreczen akkori jelesbjeinek sajátkezü aláirásaival levén ellátva, nem megvetendő becsü: közlö kész azt, mint érdekes monographiai gyüjteményt kiváuatra felmutatni, addig is, mig illö helyéröl gondoskodva lesz.

Tiszántúli Református Egyházkerület Nagykönyvtára
Jelzet: G485; Z6061

a kis fiuval, mielőtt megtudtuk mi lesz a neve! Az ön pecsétes levele, mely neki mostani nevét adta, csak május utósó napján érkezett meg s csak junius 2-kán fogadhattam el házamban családunk Párisban levő tagjait, a főkorlátnok herczeget, bibornok nagybátyámat és Verhuel tábornagyot, hogy azon névről, melyet Sire, utósószülöttemnek adott, okiratot vetessek föl. Hat hétig nem volt neve gyermekemnek s mindig zavarban valék, valahányszor vele édelegni, vagy róla beszélni akartam."

„Oh be nagy szerencsétlenség az ily névtelenség!" — mosolyga a császár. — „Szerencsére mit sem vesztettünk! A kis Lajos még csak négyhónapos s elég ideje van kárpótolni magát azon hat hétért, melyek alatt név nélkül kellett maradnia, ha nagy nevet szerez magának. Akkor jót akartam vele, midőn még neve nem volt, — nem én vagyok az oka, hogy ő ma nem nápolyi koronaőrökös! De lehet-e a hollandi királylyal csak egy okos szót is beszélni? — Hadd maradjon ő tehát ahol van, József testvérem Spanyolországban, Joachim sógorom pedig Nápolyban, jobban szolgálatomra lesznek, mint Lajos testvérem bármelyik helyen szolgálna!"

„Ha tudná ön, Sire, mikép fáj nekem, hogy férjemben nincs annyi tehetség, hogy az ön törekvéseit, szándokait felfogni, magáévá tenni képes lenne," — viszonzá Hortensia, tiszteletteljes tekintetet vetvén a császárra. — „Legalább bizom azon egy reményemben, hogy mindig oly befolyást gyakorolhatok gyermekeimre, mely nagyatyjuk és nagybátyjuk dicső küldetésének értelmét felfogatja velök s képessé teendi őket a magasztos küldetés folytatására!"

„Te értesz engemet Hortensia!" — mondá a császár csaknem gyöngéden — „De ő — ő mindig jobban akarja tenni az ő furfangos eszével! Megengedem, — miszerint részére szerencsétlenség, hogy testvérem; valamint azt is, hogy megbocsáthatlan hiba volt tőlem, arra csak emlékezni is, hogy ő testvérem! Hadd ment volna ő is azon uton, melyen Luczián vándorol, — de valamivé akartam őt tenni, kivált mert s mióta vele egybekeltél. De ő javithatlan! Most is ugy utazik ide s tova Hollandban, mint egy kis magánzó s azt hiszi, hogy magát takarékossága által népszerüvé teszi. Miniszterével együtt beleül akármelyik egyszerü utikocsiba, udvarnépet nem viszen magával, mégcsak konyhaszekeret sem, kedélyesen megszáll a falvakban, mulatja magát a birákkal, praedikátorokkal és parasztokkal s velök a szántásvetésről és marhatenyésztésről, az iskolákról és a gyógyászati ügyről beszélget! Mindez igen illenék hozzá, ha földbirtokos volna, de azzal, mint hollandi király, nekem keveset használ! Megérem még, hogy embereim jelentéseiből olvasandom, miszerint fivérem, hogy magát kedvessé tegye s a hollandusokat tanulmányozza, szigoru incognitóban meglátogatja az ámsterdámi zsidóvárosrészt s rá hagyja magát venni egy zsidó által, hogy hollandi sorsjegyeket vásároljon."

A császár boszankodva nyomta össze a la Henri IV. kalapját, melyet kezében tartott, — a mai elfogadásnál legelőször volt udvari diszruhában s nem nemzeti öltönyben; — aztán igy folytatá:

„Ha velem van a Vendéeban, megtanulhatta volna, mikint kell az emberekkel bánni, ha őket hajlékonyabbakká akarjuk tenni. Midőn a Vendée keresztülvinni törekedett akaratát, nem vérrel, romokkal volt-e fedve? — az egész tartomány nem pusztaság volt-e? — És mint tolakodtak most hozzám a vendéeiak, midőn öt nap előtt közöttük keresztülutaztam. Mintha mindent megadtam volna nekiek, vallást, hazát és létem; ugy ujongtak felém és lelkészeik, tiz év előtt a legitimitas tulzó előharczosai, a leghizelgőbb szónoklatokat tartották készen számomra! A vendéeiakon megtanulhatta volna Lajos testvérem, hogy az emberekket mindenre rá lehet venni, csak gyöngeséget ne mutassunk előttök, ne alkudozzunk s ne kaczérkodjunk velök. Ha mindjárt eleintén fő urkint, mint franczia connetable lépett volna föl Hollandban, mint hozzá illett volna is, — a hollandusok franczióbb érzelmüek volnának mint most! De hagyjuk el, — nem akarok ma ingerült hangulatba jöni. Anélkül is nem sok hiányzott már ahoz, mert anyád, a császárné tegnap majd megharagitott!"

„O Sire," — vága közbe hirtelenséggel Hortensia, — „Keserü fájdalmat okozott ön anyámnak a mai moniteurczikk által! — Sirva találtam őt, midőn hozzá beléptem!"

„Nem kiméllhettem meg őt, e megczáfolás kellemetlenségétől," — viszonzá a császár. — „Nem szenvedhetem, hogy azoktól keletkezzék zavar, kik hozzám legközelebb állnak. A császárné azt mondá néhány nap előtt a törvényhozótestület küldöttségének, hogy örömmel látja azon testület küldöttjeit, mely a nemzetet képviseli. Vajjon van-e Franczia országban kivülem valaki, ki a nemzetet képviselné!? A törvényhozótestület semmi, — nem egyéb törvényhozó-tanácsnál — s nem nemzeti képviselet! Nem szabad engednem, hogy ez emberek agyába alkotmányos fogalmak lopódzanak, melyek az egyurálmi alkotmány rendszerét felforgatnák! Azért kellett a megczáfolás legszelidebb alakját választván, — kijelentenem a Moniteur által, hogy azon hirlapok, melyek a császárné nyilatkozatát jelentették, roszul voltak értesülve, hogy a császárné olynemit soha sem mondott, mert nagyon is jól ismeri alkotmányunkat s tudja, hogy a császár a nemzet képviselője!"

A császár e heves beszéd alatt föl s alá járt a szobában. Most megállott leánya előtt, megnyerő mosolyival pillantott reá s mondá:

„Anyád alkalmasint megvigasztalódott már azóta. Nála a szomoruság soha sem tart sokáig. De hogy talán az én Hortenszlám se tartson engemet szivtelen zsarnoknak, ki csak arra törekszik, hogy mások szemeiből könyeket facsarjon ki, valamit adok neki, hogy vigye el legkisebb fiának, mint nagyatyja és nagybátyja előleges keresztajándékát."

„Kimondhatlan szerencsévé teszen ön engemet, Sire, midőn Lajos Napoleon fiam keresztapaságát engedi remélenem" — szólt megindulva Hortensia. — „Mi az egész világ ajándéka e boldogitó igéret mellett?!"

A császár pompás tartályt vön elő irószatáról s oda nyujtván a királynénak, igyszólt mosolyogva:

„Nyissa föl asszonyom."

Hortencia teljesitvén a kivánatot, — fényes ötfrankos pénz csillámlott feléje.

„Minő császári ajándék! — fogja ön gondolni e pillanatban," — mondá a császár jóizüen nevetve. — „Ötfrankos pénz!"

„Megtanitandom fiamat, hogy ezen ötfrankon akkor se adjon tul, ha egy sou sem volna is zsebében. Varázsszerül szolgáljon az neki!"

„De nem is valami közönséges ötfrankos az," — jegyzé meg a császár, — „nézze meg ön jobban, — az első, mely empire français körirattal veretett. A république française most már mint pénzkörirat is eltunt s az első empire français-t első keresztajándokul küldöm a kis fiunak, unokámnak. Mint gugyogja felém majd ma este a mársmezején, hogy tetszett neki."

A hollandi királyné elbocsáttatott.

A császár még családja többi tagjait is elfogadta dolgozószobájában, az ország herczegeit, ugy a miniszereket és főméltóságokat, a császári udvartartás hölgyeit; aztán a trónterembe ment, hogy a követségi testület, senatus, államtanács és a párisi papság üdvözleteit s szerencsekivánatait is elfogadja.

Először voltak körülte összegyülekezve mindazon herczegek, kiket eddig kinevezett. Sokan közülök a világ legtávolabb fekvő végéről siettek elő a napoleoni ünnepélyre. Cambaceres, Lebrun, Moncey, Massena, Augerai, Soult, Lannes, Mortier, Ney, Davoust, Bessieres, Viktor, Lefévre, Kellermann, Marmont, Junot, Caulaincourt, Duroc, Savary és Arighi képviselték a franczia diesőség történetének nagyobb részét, midőn ma a st. cloudi trónteremben mint pármai, piacenzai, conegliánói, rivolii, castiglionei, dalmátiai, montebellói, trevisói, elchingeni, aurstädti, istriai, bellunói, dánczigi, válmyi, ragusai, ábrántesi, vicenzai, friauli, rovigói és páduai herczegek vették körül a császárt. Hív emlékezetbe hozták a tetteikhez csatolt czimek által Európa csaknem minden országát.

A császár az egyiktől a másikhoz ment; midőn a követségi testülethez ért és a porosz követet az orosz nagykövet Kurakin herczeg mellett állva találta, megjegyzé nyájasan:

„Remélem, hogy rövid időn az önök fejedelmeivel is épen oly barátságosan állhatok szemközt, mint most önökkel uraim.

Elmegyek Erfurtba. — Azért megyek oda, hogy tartós békét adjak Európának, melynek áldásaiból talán egyedül a nyakaskodó Anglia fog kizáratni. Hogy ezt jól megostorozzam, Erfurtból Spanyolországba megyek, isten segedelmével megkoronázom Madridban a királyt s sasaimat Lisbona erődjeire tüzöm ki! Hiszem, hogy az ön fejedelme barátságára föltétlenül számolhatok," — fordult hirtelenséggel a császár, osztrák követ Metternich grófhoz. — „Ha saját előnyét ismeri, békében marad s nem hallgat Anglia izgatásaira. — De jöjjön bármi!" — zárá be beszédét Napoleon, szavát mindnyájokhoz intézvén, hogy a habozó Ausztriára czélozó észrevételeit annál élesebben tüntesse föl. — „Franczia ország legroszabb esetben is, csupán saját évi jövedelméből képes lenne fedezhetni az Európa általános együlete miatt szükségessé leendő kiadásokat, anélkül hogy a papirpénz, kölcsönök s a deficitek veszélyes rendszabályaihoz nyulni kénytelenittetnék. Épen most tettem ezer mértföldet birodalmam belsejében. Ama nagy franczia család látása, mely még kevéssel ezelőtt, a vélemények és bensö czivódások miatt szétszakgatva volt s most jólétben, nyugalomban s egyezségben él, megható s mély benyomást tett kedélyemre. Éreztem, miszerint Európa, hogy szerencsés legyen, csak annak bizonyságát szükségeli, hogy Franczia ország boldog!"

Két óra mulva az elfogadás után St. Cloudban, a Carousselteren lovagolt a császár, azon ezredek sorai hosszában, melyek sietve jöttek haza Németországból, hogy Spanyolországból ujabb babérokat hozzanak. A hollandi hadosztály is azon vitézekhez tartozott, kik Spanyolországba rendeltettek. E hadosztály St. Denisből jött, hol beszállásolva volt s egy nappal előbb, a hollandi királyné előtt tartott diszelvonulást. Verhuel tábornagy mutatta be a tisztikart a királynénak, ki a katonákat fényesen megvendégelni parancsolá, hogy utósószülött fia Lajos Napoleon egészségére poharakat ürithessenek. Fiát karján tartva, a négyéves idősebbiket pedig kezén vezetve jelent meg a katonák között s a „vive le roi," — „vive la reine Hortense" és „vive Louis Napoleon" vége-hosszát nem érte, midőn a hollandiak sorain végig ment.

Azon ezredek közé tartozott a hollandi hadosztály is, melyek részére ma, a császári gárda, tizezer teritékre adott lakomát a mársmezején.

A császár előtt elvonult a katonaság; mellette lehetett látni gróf Tauencien porosz tábornokot, ki eddig hadifoglyul tartatott Nancyban s kinek a császár néhány nap előtt adta vissza szabadságát s utiköltség fejében 10,000 frankot ajándékozott.

Miután az utósó ágyu is elvonult a császár előtt, ő is elindult kiséretével s oda ugratott hol a katonaság csatarendben tömeges állást vön. E sürü, kibonthatlannak látszó gombolyagban összezsufolva állott ama 10.000 ember, mely előcsapatát képezte a Spanyolország ellen indulandó nagy hadseregnek. A tisztek előreléptek — s oly csend lön a téren, hogy egy tü leesését is meglehetett volna hallani.

A császár lelkes tekintetet vetvén a hadoszlopokra, igy szólott:

„Katonák! Miután a Duna és Visztula partjain diadalt arattatok, gyorsan keresztül vonultatok Németországon. Most, Franczia országon is keresztülvonultok, anélkül, hogy egy pillanatig is pihenétek. Katonák! szükségem van reátok! A fertelmes Leopard jelenléte beszennyezi Spanyolország és Portugalia földét. Hadd fusson megrettenve elöttetek; vigyük el diadalmas sasainkat Herkules oszlopaihoz is. Katonák! ti minden ujabb hadsereg hirét fölülmultátok, de elértétek-e már dicsőségét a római legióknak, melyek egy hadjáratban a Rajna és Eufrates mellett, Illyriában és a Tagus vidékén győztek? Hosszu béke int felétek jutalmul, az igazi franczia nak nem szabad megnyugodni mindaddig, mig a tengerek megnyitva s fölszabaditva nincsenek. Katonák! Mindaz, mit a franczia nép jólétére s dicsőségemre tesztek, örökké élni fog szivemben!"

Dörgő háromszoros vive l'empereur viszhangzott a császár szivnara, — a szemle véget ért, — a katonák hozzáfoghattak a mársmezei nagy ünnepély előkészitéséhez, melyen, mint a császári gárda vendégeinek, jó napjuk leend ma, minő jó dolga, egy régi példabeszéd szerint csak az istennek lehet Franczia országban.

Herbert Lucian után.

Debreczeni hirmondó.

** A berettyószabályozási társulati kormányzó-választmány m. decz. hóban tartott gyülésében a közelebbi közgyülés az ott inditványozott menhelyekről, szerszámokról, élelmezésről s a munka czélszerü beosztásáról való intézkedéssel az elnökséget és a korm. választmányt megbizván, errenézve abban lett megállapodás, hogy amennyiben a kormányszék választmányának mindeddig be nem jelentetett, mikép az alsóosztály-mérnöknek adott elnöki utasitás szerint kibérleltettek, vagy átengedtettek-e az alsó osztály több pontján létező és kijelölt tágas szinek, állások és közbeeső tanyák a dolgozó nép menhelyül, a szerszámok is eddigelé anyira nem sürgettettek, de azok menyisége sem volt a bizonytalan számu munkások szükségletéhez képest meghatározható; valamint a munkabeosztás is, a kirendelt inséges nép rendes vagy rendetlen megjelenésétől függött, az élelmezés pedig a társulat részéről csaknem lehetetlen; felkéretett korm. választmányi tag. Kelemen Albert ur, hogy a helyszinére kimenvén, ott az osztálymérnök kihallgatása mellett magának mindenről alapos tudomást szerezvén, a fentebbiekre nézve az elnökséghez javalatot adjon be és a mulhatatlan szükségü intézkedéseket, a munka czélszerü előmozditására és az inséges nép állapotára nézve előlegesen is meghesse, — s erről is az elnökséghez jelentést tegyen. A felsőosztályra nézve a jelenvolt osztálymérnök urnak szóval hasonló utasitás adatott.

** Alkalmunk volt a napokban, énektanár Gáspár Ignácz ur egyik magán tanórájén jelen lenni s nemcsak gyönyörködénk, hanem valóban meglepetve valánk, hogy Farkas Irma kisasszony alig 10 heti, és hetenkint csak három órai tanulás után oly tökéletességre vitte sima de igen erőteljes, csaknem három nyolczadra terjedő fenhangját, miszerint jogunk van remélni — ha a tisztelt kisasszony énekhajlama s szenvedélye nem csökken, sőt mint várható, növekedik, — hogy rövid időn kitünő s talán első mükedelvelő énekesnője leend vidékünknek. Hallottunk a többi közt egy kettős dalt is „Normá"-ból, melyből Norma szerepét Lohmayer Marie k. a. Adalgisaét pedig oly szabatosan s jól, hogy az eredmény ily kezdőknél bámulatra ragadott. — Ének-tanár Gáspár Ignácz ur szépen igazolja ezáltal, — mint mindig is hittük — mind szakavatottságát, mind helyes tanitásrendszerét: minélfogva őt az ének magántanitására bárkinek is ajánlani merjük.

☐ Helybeli ügyvéd Báthory Sándor ur, pár nappal ezelőtt tartá menyekzőjét a bájos Halász Vilma urhölgygyel, a költő Halász Dezső nővérével. Az ég áldja meg a boldog frigyet.

** Szana Tamás tehetséges fiatal iró, s lapunk egyik munkatársa közelebb Scribe-nek „Az én csillagom," czimü egyfelvonásos vigjátékát magyaritá. Nemsokára a péterfiai szinházban kerülend sziure.

═ A városi törvényszék a napokban két darab 100 frtos gőzmalmi részvényt árveréztetett, melyeknek egyike 221, másika 223 forinton kelt el.

** Ritka ünnep multa el városunkban, hogy a nép alsóbb osztályánál, a korcsmákban verekedés ne történjék. Karácson másod napján is Kovács Gy. czegléd utczai korcsmájában egy pandur és csendőr, majdnem áldozatai lettek békebirói buzgalmuknak, kik az ott borozott legénység közt történt összeverődésnek akarták békitő szavukkal véget vetni. Ugyanis békitő beavatkozásuknak azon eredménye lön, hogy pandur és csendőr a korcsmából kiverettek s az utczán erősen megütlegeltettek. A csendőr 3, a pandur több életveszélyes sebet kapott. Ez eset is egygyel több ok arra, hogy a nepnevelés szent ügye, vasárnapi iskolák felállitása által a legnagyobb buzgalommal támogattassék; hogy legyen hely, hol a munkás nép szünidejét hasznosan töltheese s igy lassankint a mérték nélkül való borivástól elszoktattassék.

☐ A kertészeti egylet mai napon tartja tisztujitó- és közgyuléset.

** A városi jól és csinnal felszerelt nyomda ez évre is diszes münyomatot állitott ki s bocsáta közönség elé, mi ama nyomdának nem kis ajanlására szolgál.

** Reszler István szinigazgató ur f. hó 4-étől 18 előadásból álló bérletet nyitand. A bérleti árak következőleg határozvák meg: nagy páholy 45 frt; — rendes páholy 35 frt; támlásszék 9 frt; földszinti zártszék 7 frt; melyekre a szinházi pénztárnál lehet bérleni. Földszinti bemenetre szolgáló s az egész szini idény alatt bérletszünetek kivételével egyszerre vagy egyenkint használható 12 társas jegynek ára 4 forint s váltható Szepessy Antal ur kereskedésében.

† Szöke József ur a helybeli ügyvédi kar egyik tagja, mult hó 25-kén élete 45-dik évében végzé be löldi pályáját s 27-kén nagyszámu gyászkiséret mellett bocsáttatott le örök nyughelyére. — Béke hamvaira.

═ A „Hortobágy" szerkesztőségi irodája és kiadóhivatala ez ujévben a piaczutczai Csanak-házba (1-ső emeleten balra) tetetvén át, azon hozzáadással tudatjuk ezt t. olvasóinkkal, hogy ezentul lapunkat érdeklő minden közlemény vagy küldemény fenebb nevezett helyiségre küldendő be.

Vidék.

☐ Nagy-Létán és Székelyhidon a volt-jobágyság s földes uraság közt a tagositási egyezség a lakosok általános megelégedésére intéztetett el. A létai földes ur b. Mandel a helység 3 hitfelekezetü lelkészeinek egyenkint egész telek, a tanitóknak féltelek, végre a ref. egyháznak egy telek földilletőséget adományozott. — A székelyhidi földes ur gr. Stubenberg pedig a ref. tanitók számára, kiknek eddig földilletőségük nem volt — fél-fél telki illetőséget ajándékozott.

☐ A Nagykallóban létesitendő szabolcsmegyei takarékpénztári egylet által kidolgozott s a mult. Helytartótanácstól a helybeli keresk. s iparkamarához megbirálás végett leküldött alapszabályok, decz. hó 18-án felterjesztettek s azon nagy részvétnél fogva, mely a szabolcsmegyei takarékpénztár felállittatása iránt az eszme megpendितésétől kezdve mutatkozott, másfelől annak a mostani nyomaszló körülmények által különösen is indokolt szükséges voltáért, az alapszabályoknak mielőbbi jóváhagyással leendő ellatása ajánltatott. Ezen megyei takarékpénztár, melynek 200 frtos részvényei nagyon keleudők voltak, a jóváhagyás esetére egészben befizetendő 100,000 frt alaptőkéből fog állani.

** Győrmegye tiszti értekezlete 100 frtot ajándékozott Reszler szinigazgatónak azon szinházi alapból, melyet a forradalom előtti szinészetbiztositó-társaság gyüjtött s a megyének adott át kezelés végett.

** Az alföldi vasut választmányának mult hó utoljján tartott ülésében elhatároztatott, hogy az alföldi vasut kiépitése Szabadkáról Eszékre folytattatik s miután a csaba-szeged-szabadkai vonal részletes tervei már készen vannak a kérdéses vonal végleges engedélyeztetése legfelsőbb helyen kikéretik.

Irodalom.

** A tavaly nyáron félbe szakasztott „Kalauz" czimu ismeretterjesztő és kritikai hetilap, Riedl Szende szerkesztése mellett az ujévben ismét folytatja pályáját. Előf. ára: évnegyedre 2 frt — félévre 4 frt, mely a kiadóhivatalhoz (nagyhidutczai redoute-épület) intézendő.

** Az „alföldiek negély-albuma" néhány nap mulva szét küldetik minden előfizetőnek.

Szinház.

Reszler István szintársulata m. hó 26-kán a „Kártyavetőnő" cz. 5 felv. drámával kezdte meg, előadásait.

Decz. 27. „Szécsi Mária" Szigethi 3 fv. eredeti szinműve.

Decz 28 „A szép juhász" népszinmű Szigetitől 3 fly.

1864. jan. 1-jén „Szökött katona" 3 felv. Irta Szigligeti.

Ipar, gazdászat, kereskedelem.

Gazdasági állatainkteleltetése.

A hevesmegyei gazdasági egylet földmivelési s állatenyésztési szakosztálya a jelenlegi árak figyelembevételével a teleltetésnek minél gazdaságosabb keresztülvitele felett komoly tanácskozmányt tartván, annak eredményét az egylet igazgató választmánya a gazdaközönség érdekében kinyomatá s tagjainak s a község elöljáróihoz elküldé, hogy annak tartalma minél nagyobb körben terjesztessék.

Érdekesnek tartók e jeles utmutatások pontjait röviden közölni, tudva, hogy a gazdasági állatok tenyésztőinek ezáltal kedves szolgálatot teendünk.

Ez utmutatásoknak annyival nagyobb jelentőséget kell tulajdonitanunk, mivel fentebb nevezett egylet, több etetési kisérletet tetetvén ez évben, azoknak eredményeit, tapasztalás nyomán igazoljuk.

Ezen etetési kisérleteteknél szerzett adatokból következő jelenségek tünnek fel:

1) A napponkinti 2 font szénnértéku adag etetésnél:

A gyomor kellő kitöltésére egy font szalma szecskának vágva elegendőnek bizonyult, mert a birkák eléggé megteltek, jól ittak s gyara-

Tiszántúli Református Egyházkerület Nagykönyvtára

Jelzet: G485; Z6061

podtak is. — leginkább pedig ez abból tünt ki, hogy az $1\frac{1}{2}$ font őszi szalma, szecskával tartott birkák egész adagjokat soha sem birták megenni, és egy részét mindig ott hagyták.

Eddig egy db. birkának széna mellett is adatott naponkint 1—$1\frac{1}{2}$ font szalma, minek csak javát szedegetvén ki a bicka, nagy része alomnak maradt. Ebből megitélheti minden gazda, mily roppant jelentőségű dolog ez évben minden szalmát szecskának végni s azt más concentrált takarmányfélével vegyiteni s így azt egészen megehetővé tenni.

2) A repcze-olaj pogácsához

nehezen szokik a birka — ugyanazért azt pár nap az etetés kezdetén árpa,- rozs-daraval, vagy zabbal vegyesen kell etetni.

Az etetésre használt takarmányfélék értékének kiszámításából kiderül, hogy jelen körülményeink között legdrágább a széna és szalma, s legalacsóbbak a szemes ételek. — Könnyü lesz tehát a gazdának ezen adatokból azon etetési módot választani, melyeket körülményeinél fogva legjutányosabbnak s legkönnyebben beszerezhetőnek talál. Mily nagy horderejü jelen körülmények közöti ennek okszerü megválasztása? kiderül a következő összehasonlításból: 100 db birkának fele szénából és fele őszi szalmából álló takarmánya a fenebbi adatok szerint kerül naponkint 1 frt. 80 krba, holott tengeriből s őszi szalmából épen oly táplálékonynak bizonyult 2 font széna értékü takarmány összeállítása kerül csak 2 frt. 94 krba, miszerint ez utóbb etetés mellett 100 birkánál naponkint meg lehet kimélni 1 frt. 80 krt, 1000 db. birkánál pedig 18 ft. vagyis csak 1000 db. birkánál 135 napig tartó telelésnél megkiméllhető 2400 ft. Ugyanezen arány áll más gazdasági állataink etetésénél is.

4) Az etetési kisérlet alatt tett sulymérésekből kiderül: hogy igen egyenlően táplált a természetes széna — a tavasz szalma és zab — az ősz szalma s zab — az őszi szalma s árpa — az őszi szalma és tengeri — egyedül az olaj-pogácsa — rozs s lombtakarmánynál mutatkozik feltünő különbség, amennyiben az ezekkel etetett birkák a többivel összehasonlitva 5—6 fontlal gyarapodtak kevesebbet, sőt a tölgylombnál 12—13 font különség mutatkozik.

Ezen különség véleményünk szerint következőkből magyarázható:

A repczeolaj-pogácsának nincs meg az annak tulajdonitott tápereje, s így 160 font repcze-pogácsa nem 200, hanem csak 175 font szabályszerü szénával egyenértékü.

A rozsetetés

a birkáknak természetével, ugyláttszik, nem egyezik meg, mert hevitő s ingerlő tápszer levén, inkább az idegekre mint hústermelésre hat. Megtehet azonban, hogy más házi állatjainknál alkalmazva, meg fog felelni azon szénaértéknek, mely annak tulajdonitatik.

A lombtakarmány

különösen a tölgylomb etetésénél azon jelenség tünt fel, hogy az első héten a birkák azt jó izüen megették, jól ittak leginkább javultak, de második héten már adagjoknak egy részét ott hagyták. — 3-ik és 4-ik héten pedig még többet ott hagytak s egészen roszul néztek ki, sőt bizonyosan eldöglöttek volna, ha az etetésben változás nem történik. Ebből azon okoskodás fejlett ki, hogy a tölgylombban ugyan megvan azon szénaérték, mely annak tulajdonittatik, mert különben már az etetésnek első szakában nem táplált volna kellőleg, hanem valószinü, hogy annak alkatrészeiben nagy mennyiségben létező csersav a birkánál nagy mértékben szorulást okoz, s folytonos használat mellett emésztő műszereinek elgyengülését idézi elő Ez be is bizonyult, mert ezen birkáknak adagjuk a negyedik hét végén felerészben lombtakarmányra, felerészben pedig szalmára s olajpogácsára változtatván által, azonnal elevenedni, javulni kezdetteik, s most már fél adag lombtakarmánynak tisztán megeszik s javulnak.

Az $1\frac{3}{4}$ font szénaértékü adagok etetése körül pedig következő jelenségek mutatkoztak:

1) Ugyanazon birkák, melyek három hétig 2 font széna értékü takarmánynyal tartattak, $1\frac{1}{2}$ font széna értékü takarmányra fogatván, első héten sulyban szembetünően csökkentek, de második héten már javoltak és három hét letelése után csak annyi sulyapadás tapasztaltatott, amennyi természetes következménye volt az $\frac{1}{4}$ rész szénaértéke elvonásának, de a birkák most is jó erőben vannak és azon adagokkal biztosan kitelhetők.

2) Az $1\frac{1}{2}$ font széna-etetésnél feltünően és aránytalanul fogytak a birkák, a természetes szénától, a rozs és szalmától és a lombtakarmánytól, minek okait következőkben találjuk fel. Az $1\frac{1}{2}$ font természetes széna kisebb tömegü, mintsem elegendő lenne a gyomornak kellő megtöltésére. Innen látszik, mennyire szükséges az, hogy nemcsak a kellő tápérték megadására, hanem a gyomornak illő kitöltésére is gond fordittassék.

A rozsnál itt is abban keressük az okot, mit már fentebb a 2 font széna-etetesnél a rozsról mondottunak.

A tölgylomb-etetésnél pedig a szembetünő súly-apadásnak azon oka lehet, hogy a tisztán tölgy-lombbal való tartásnál a már fenntebb előadott okból a birkák annyira elgyengültek, hogy a változtatott takarmányozás sem volt képes még eddig azoknak a kellő hatást előidézni

(Folyt. követ.)

Terménytár.

Debreczen. Jan. 2. A mult hetivásáron buza és rozs a szükölködő községek részére igen keresettek voltak, miáltal a rozs ára hamarjában 20—25 krral feljebb ment. Ellenben zab és kukoricza elhanyagolva és 15—15 krral volt olcsóbban kapható mint a hétvásár előtt. A gabnanemünek ára jelenleg következő: Buza 84—85 ℔ 4 f. — 4 f 30 kr. 86—88 ℔ 4 f. 50—80 kr. rozs 3 f. 20—30 kr. árpa 2 f. 90 kr. — 3 f. zab 2 ft. — 2 f. 5 kr. kukoricza uj 3 f. — 3 f. 10 kr. köles 2 f. 70—80 kr. (R.)

Arad. Decz. 24. — T. buza 5 f. 20 kr. kétszeres 4 f. 35 kr. rozs 3 f. 65 árpa 3 f. 8 kr. kukoricze 3 f 70 kr. zab 2 f 48 kr. 1 font szalonna 40 kr. mázsa szalonna 35 f. — kr. itcze disznózsir 56 kr. (S.)

Derecske. Decz. 31. — T. buza 4 f. — kr. kétszeres 3 f. 40 kr. rozs 2 f. 60 kr. árpa 2 f. 50 kr. zab 2 f. — kr. tengeri 3 f. 26 kr. Egy mázsa szalonna 24 f. — kr. zsir itczéje 36 kr. irós vaj 50 kr. kása 10 kr. (F.)

Ér-Mihályfalva. Decz. 31. — tartott heti vásárban a termények piaczi ára következő volt: T. buza mérője 4 f. 25 kr. kétszeres élet 3 f. 50 kr. rozs 3 f. — kr. tengeri 2 f. 80 kr. árpa 2 f. 50 kr. zab 1 f. 70 kr. bükköny s lednek 4 f. 60 kr. kása vékája 3 f. 20 kr. paszuly 3 f. — kr. lencse itczéje 7 kr. borsó 7 kr. krumpli vékája 50 kr. szalonna mázsája 30 f. fontja 34 kr. sertés hus 16 kr. marha hus 9 kr. olaj itczéje 32 kr. tojás darabja 3 kr. (V.)

B. Ujfalu. Decz. 31. — A mai napon tartott hetivásárunkon a piaczi árak következők voltak. T. buza 4 f. 90 kr. kétszeres 4 f. 20 kr. rozs 3 f. 60 kr. árpa 2 f. 80 kr. zab 2 f. — kr. tengeri 3 f. 60 kr. kolompér f. 80 kr. 1 itcze köles kása 8 kr. paszuly 8 kr. lencse 10 kr. borsó 8 kr. Szarvasmarhák közép ára darabonkint — f. — kr. marhahus fontja 9 kr. 1 mázsa szalonna 36 f. — kr. 1 itcze zsir 48 kr. lámpa olaj 40 kr. bor 10 kr. pálinka 24 kr. (D.)

Miskolcz. Decz. 30. 1863. 1 köböl t. buza 7 f. 80 kr. — 8 f. kétszer 6 f. 40 kr. — 6 f. 60 kr. rozs 6 f. 20 kr. — 6 f. 40 kr. árpa 5 . 20 kr. —5 frt 50 kr. zab 3 f. 30 — 3 f. 40 kr. kukoricza 6 frt. 40 kr. — 6 f. 50 kr. kása 10 f. — 10 frt. 40 kr. bab 9 frt. 80 kr. 10 frt.

Tokaj. Decz. 31. — T. buza 4 f. 20 kr. kétszeres 3 f. 90 kr. gabona 3 f. 20 kr. árpa 2 f. 50 kr. zab 1 f. 90 kr. tengeri 3 fr. 20 kr. kolompér f. 90 kr. borsó 10 kr. lencse 8 kr. paszuly 6 kr. kása 8 kr. vaj 60 kr. zsir 56 kr. marhahus 12 kr. szalonna 40 kr. Disznóhus 20 kr. gyertya 40 kr. szapan 28 kr. mázsa liszt n. 0. 15 f. — kr. 1. szám 14 f. — kr. széna 3 f. 80 kr. faszén 1 f. 30 kr. lámpa olaj 36 kr. bikfa 8 fr. nyárfa 4 f. 50 kr. (Z.)

A debreczeni ref. főiskola könyvtára részére 1862 szeptembertől fogva bejött ajándékok.

I. A könyvtár részére.

1. Lauffer és Stolp könyvárus urakétól: Kunzek: kisérleti természettana ford. Abt Antal. — Vincze Paulin: Magyarország földrajza. — Ollendorf-Salamini: nyelvtanitási uj rendszere. 2. Emich G. kiadótól. Hunfalvi János egyetemes történetének II-ik kiad. 1. 2. köt. 3. A debr. városi nyomdától: Utasitás a Debreczenben alapitott zenede részére. — Az alvajáró Operakivonat. — A keresk. iskola növendékeinek osztályzata. — A t. t. ref. egyházkerület 1862. aug. hóban tartott gyülés jegyzőkönyve. 4. Duncan János edinburgi egyetemi tanár urtól ut. Révész I. ur által: Gathrie: Christians great interest. — Doddridge: Rise and progress of Religion. — Human nature in its fourfold state. — Select termens. — Valláserkölcsi értekezések magy. nyelven, kiadja az amerikai Tract-society 1—3 db. — van Andel (Adorj.) Die Uiberschwemmung in Ungarn. — van Andel (Adorj.) Die Reinigung des Tempels. — Thomson: Unser schottischer Landtag. 5. M. K. udv. Cancelláriától: Navigazione dei porti Austriaci. 1860. 6. M. K. Helytartótanácstól: Reichsgesetzblatt 1862 XXVIII. St. 7. Lauffer és Stolp urakétól: Vincze P. Egyet. földrajz. Elsőrész 1863. 8. T. Balog János urtól, prof. Csányi D. ur által: De Vit: Atlas. Amsterdam 52 térkép ivrétben. 9. T. Csányi Dániel tanár urtól: Kerekes felsőbb mértan alapelvei. 1862. 10. Nt. Révész Imre urtól: Dévai Biró Mátyás élete. Pest 1863. — L. Molnár Agostonné assz. emlékezete, Debr. 1862. 11. A debr. városi nyomdától: Iskolai törvények. Debr. 1862. — Daróczi Mihály esperesi jelentés. — A debr. második ált. temetk. társulat könyvecskéje. — Kerekes F. Felsőbb mértan alapelvei. — Debreczeni kistükör. 12. T. Sárváry Jakab urtól: Carmina Pauli Némethy. Két ivrétü levél. 13. A m. k. udv. Cancelláriától: Personalstand der Universität zu Prag. — Ordnung der Handels-und Gewerbekammer in Brünn 1861. 14. Bartl Antal urtól: Szótár Jul. Caesarhoz. I. Rész. 15. Drd. orsz. muzeumtól: Erd. orsz. Muzeum naptára 1863. 16. Főtiszt. Superintendens urtól: Nagy László, Beszéd és értelem-gyakorlatok. 1862. 17. Sztojka János urtól: Gesangbuch 1753. 18. T. Sárváry Jakab urtól: Szoboszlai Pap István sup. magán jegyzetei. — Versek Varjas János temetésére. — Tib. Cavalls Mineralogische Tafeln.

(Folyt. követ.)

Egyveleg.

** A pesti szegényápoló-intézetben közelebb egy 106 éves asszony mult ki. Ez is sok jó és rosz napot láthatott világéletében.

** A „Családi kör" czimü szépirodalmi lap szerkesztősége a „szeretetet könyve" jövedelméből, már eddig 2712 frtot juttatott a szükölködőknek.

* Korrajz gyanánt közöljük azon utasitást, melyet egy külországokban utazott ur, Debreczenből 1792. évben academiákra induló ifju barátja számára irt.

„Úti Instructió

1. Debreczenből Pestig ahogy lehet.

2. Pesten lehet szállani a Serviták piaczán a Hajónál, és az öcsémet fel kell keresni Dr. Szombathinál, a ki a kecskeméti házzal általellenben lakik; ő fog holmit mutogatni, és abban is segétségül lehet, hogy Bécsig alkalmatosságot keres. Ezt könnyen kapni: mert amint a Hajótól a Duna felé megyen az ember, a szegleten Landkutscherek vagynak, és szekereik oldalára fel van irva: Dieser Wagen geht nach Wien. Pesten tractérnál kell enni p. o. az arany sasnál, a hatvanutczai kapu mellet. NB. ennél is lehet szállani.

3. Budán az Agens urat könnyü megtalálni, mert amint a nagy út felviszen a hidról a várba, mindjárt balkéz felől van egy ház, és abban lakik az alsó városban t. i. nem a várban. Ettől a passzust el kell venni, és vele egyenesen Pozsonyba, ahol lehet szállni Welfelnénél a Hochstraaton Nr. 103. Ez el is igazitja a Mauthra; ott kell visáltatni; semmit se fizet érte. Itten nem kell késni, hanem akár Diligencen, akár Landkutscherrel fel kell menni.

4. Bécsbe, és ott egyenesen kell szállani a Leopoldstadtban in der grossen Benkergasse a 11. Nróval általellenben Schönhez, aki szabómester, nálla szállás és ebéd lészen, csakhogy nem kell vele semmi manipulatioba ereszkedni, mert meghuzza az embert. Itt lesznek magyarok ect. Bécsből sietni kell, és Landkocsit 8 vagy 9 forintért lehet Prágáig fogadni. De mielőbb kell egy koffert venni, a melyhe ruháját, és vagy két butellia jó tokajit belé rakja; ezt rozsolisos üveghe töltve jobban el lehet vinni. Egy hét alatt elviszi a Landkocsis.

5. Prágába, ahol a külső városban lehet mindjárt a kapu mellett megszállani, a városban lehet a piaczon traktéroknál enni; az astronomica turrist, universitás épületét meg kell nézni, és megcsekszi vagy a reform. predikátor, vagy a lutheranus, a ki magyar, hogy ezekben inviatiót ad, — a hid, vár és királyi palota, zsidó város ect. mind nevezetes. Innen diligencen kell menni

6. Dresdáig, ahol a postaháznál kell szállni: ott lehet ebédelni, vacsorálni a traktérnál, annyit, és annyiért a mint telszik. Itt meg kell nézni a Bibliothecát, a Salont, a Porczellán Cabinétot ect. A Vice Bibliothecarius Dafsdorfigen becsületes ember, és mindjárt segithet holmiben. A hid electoralis kert és ház etc. ha lehet. mind szép látni. A Postwagen visz innen

7. Lipsiába, a hol lehet szállani a posta mellett, a mint ezt meglehet tudakozni a Postwagennél lévő Schaffnertől. Itt meg kell nézni Plattner auditoriumával együtt a Rathsbibliothecát, a sok bibliopoliumot: vagyon egy, Oeser nevü magyar professor is a várban szivesen látja a magyart. Traktérnál kell enni és Postwagenen

8. Hálába menni, ha lessz idő. Itt nem tudom a járást, hanem bizonyosan lessz magyar. Fel kell keresni a Briefträger reá igazitja. Azután egyenesen

9. Göttingába; ott a Briefträger elvezeti 8—1 uram szállására; és csak hamar szállást kell fogadni; Hencze compactort a hol laktam, commendálom. A szállásban kell tekinteni, hogy utczára légyen, a háló szoba közel légyen; öt Louidoros legyen; aufsattzot amiről eszik az ember $\frac{1}{2}$ tallérért lehet bérleni egy fertályesztendőre, de asztalkendőket, kést, kanalat innen kell vinni: az ebéd lehet 3 vagy 4 talléros; a fölöstökőm $\frac{1}{2}$ portio kávé tőjjel, és igy egy fontból lészen 48 portzio; a kávét, ha jó a szolgáló, nála lehet tartani, a nádméz magánál állhat; kenyér egy gute garasos etc. A collégiumokat jól meg kell elébb gondolni, s ugy azután megvenni etc. A szolgálónak 2 forintot szoktak egy fertályesztendőre adni, de jobb lesz valamivel többet. Generaliter: az uton bátornak kell lenni, nyájasnak, de senkivel se kell mélyen bele ereszkedni, hogy valami csalárd hozzá ne ragadjon, és kivált azt nem kell semmi módon mutatni, hogy pénze van; a pénzt aranyban lehet az oldalán vinni, tallért is lehet Bécsben szerezni, de a cofferbe tenni: de félő, hogy coffereston el ne vesszen, azért a cofferre minden gondnak kell lenni. Egy pünköstre el kell Göttingából Casselbe menni, és ott a cabinetokat, és a Weissteinnál való vizi mesterséget meg nem nézni vétek. Egyébaránt a tanulásra szánt időből egy órát se kell elmulatni. Mosót általjában szoktak fogadni, és mivel nincs meghatározva, mennyit mosson, lehát mindég tisztán kell járni; a ruha egyébiránt csinos, ne czifra, de még is drága, azaz jó matériából légyen; télre manschester nadrág, nyárra nánkin; selyem strimfli és papucs gálára: stifli lehet hétköznap, és mikor becsületes emberhez nem kell menni. Három rocknak kell lenni: Egyik oberrock, amely más rockra is felmegy, másik hétköznapi nyárra való, harmadik gálára való, és chez fekete selyem nadrág is, és másféle szinü leibli etc. ha pedig theologusosan jár, kevesebb kerül valamivel, de etc, a többit annak idejében."

Eddig terjed az egy negyedivre irt utasitás mely mint a közbeszött etc.—ából, s végszavakból kitünt, élő szóval is kisértetett, későbbi kipótolás iránti igéret mellett. Lehetnek, kik az egészben keveset találnak: de gondosabb a vizsgálóra fog némi érdekkel birni, mind az utazás régi módja mind a dolgoknak és szolgálatoknak czelőtt 70. évvel volt ára mind végre az ugynevezett academicusi élet töredékes ismertetése tekintetéből.

— A népesség szaporodása hazánkban — irja az „egészségi tanácsadó" — más országokéhez képest nagyon csekélynek mutatkozik, pedig az ujszülöttek száma nálunk aránylag kedvezőbb, a házasságok gyakoriabbak, mint máshol, mert mig Poroszországban 25 egyénre esik egy szülött, Angliában 30-ra, Francziaországban szintén 36-ra, nálunk minden 21 főre esik évenkint 1 szülött. A házasságok száma szintén kedvezőbb nálunk, mert 81 lakóra esik évenkint egy házasság, holott Poroszország 113-ra, Angliában 115-re és Francziaországban 124-re esik egy. Hogy a népesség szaporodása nálunk mégis csekélyebb, annak a nálunk tapasztalt nagyobb halandóság az oka. Mert 5 éves korig nálunk 100 gyermek közül 51 hal el s az 50 évet 100 közül csak 20 éli tul; holott a lajtántuli tartományokban 100 gyermek közül 5 éven alul 47 hal meg s az 50 éves kort 39-en érik el. Ez oknál fogva a közép életkor nálunk csak 21 év, a birodalom többi részében pedig 28—30.

* A párisi utczavilágitást ez idők szerint 23,278 légszeszláng, 1959 olajláng és 278 palaolajláng képviseli. Ez utóbbiak a jövő évben megszüntetnek s helyettük 2522 légszesz- és 41 olajláng fog világitani.

— Valparaisoban egy hajó réz-lemezét, melylyel a hajó bevolt vonva, miután sokáig állott a tengerben, megvizsgálták és benne aránylag nagymennyiségü ezüstöt találtak. Maury hires csillagász és az északamerikai egyesült-államok hajóseregének hadnagya az egész Oczeán ezüst tartalmát kiszámitotta, mely számitás szerint az Oszeánban nem kevesebb mint 200 millio angol tonna ezüst foglaltatik, minek értéke 18,450,000 forintra rug.

Tóbik 29-dik december 1863.

Nyilt levél Nadányi Imre barátomhoz!

A „vadász-lap"-ban a vinnyói agarászatnak általad állitott pontos leirását olvasván, azonnal, felelni akartam és ugy hozta volna a rend, hogy ugyanazon lapban tegyem meg észrevételemet; de bizonyos környülményeknél fogva le lévén szoritva, — mit sajnosan kell bevallanom, — azt nem tehettem; — és igen késön jutott eszembe, hogy a „Hortobágy" czimü lap él, midőn elhatároztam magamat, azonnal válaszolni, annyival örömestebb, mivel e név „Hortobágy" minket régi agarászokat érdekel s e vidékhez némi pietás köt, de különben is, ha nem tábornokaim (kikkel nem dicsekedhetem) de régi agarászpajtásaim Szabolcs- és Biharmegyében élvén, több oly olvasóra számolhatok, kik akár a Te, akár az én felhivásomra megjelenni szivesek lesznek, mint ezt bizonyitá a vadász-lapba tett felhivásod is; hogy végre is magam voltam Hevesből.

Azért felkérlek, hogy ezután bármit fogsz irni az agarászatról: a „Hortobágy"ba légy szives közölni, valamint én is azon reméntben levén, hogy e lap t. szerkesztője nem fog paránysiságok miatt „crimen laesae" látni,*) melyek azonban a dolog mind érdemére mind kedélyességére mulhatatlan szükségesek is, ugy jelenjen meg. mikép azt beküldjük; ha, azonban itt is annyira gyomor-imelygéseket és az uj czifra irmodor ellen hibákat követünk táblabirói tollunkkal: ugy nem marad más, mint magánsoraim által érintkezni, mit mindenkorra kikérek és viszont igérek. — Miután én tehát Téged ezennel kihivlak a jövő hó 16-kára 1 aranytól 100-ig: nem szükséges, hogy a vinnyói agarászati pontos leirásodra az ellenkező felhivási kitételt használjam és pontról pontra feleljek; dőltse el a kérdést és tégye tisztába a köztünk való vitát Dámád és Csipkém, mert ily két veterán agarász hogy is adhatná meg magát oly nyúlhajtások után, mint azt a Te soraidból olvasta a közönség, mivel itt zavarban van mindenki; a leirás szerint az én agaram semmi, a Tied valamivel jobb, de mindkettő meglehetős rosznak tünik ki, — tehát szükséges egy uj próba, melyet annyival is inkább megvárok Töled, mert magad adtál reá agit — hogy kihivhassalak.

Engedj meg, hogy mielőtt személyesen értekeztem volna veled, már határidőt tüztem ki, sőt most ezennel hirlapilag bátor vagyok január 15-kére délutáni 5 órára mindenkit a debreczeni házadhoz a másnapi agarászatról tanácskozandó, felkérni. — Mi a nagy tömeget illeti: ne rettentsen el; arról majd intézkedünk, de mindenesetre ohajtsuk, hogy mentől nagyobb számmal jelenjenek meg a nézők.

Jó barátod

Retsky András.

*) Épen nem! Szerk.

Bécsi börze árfolyama.

Beczember		28.	29.	30.	31	—
5%-es Metalliques	100 frt.	72.95.	75.50.	72.60.	72.50.	—.—
5%-es nemzeti kölcsön	100 frt.	80.10.	80.—.	80.—	80.10.	—.—
1860 sors. kölcsön	100 frt.	92.55.	93.20.	93.15.	93.65.	—.—
Hitelintézet részvényei		184.20.	184.20.	183.30.	183.80.	—.—
Bankrészvények		785.—.	784.—.	784.—	785.—.	—.—
Londoni váltók		117.—.	117.40.	117.80.	118.25.	—.—
Ezüst	100 frt.	116.75.	117.—.	117.50.	11.750.	—.—
Arany	1 db.	5.59.	5.62.	5.66.	5.66.	—.—

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 70.178

MENETREND

a tiszavidéki vaspályán, 1863-dik év December 1-től kezdve érvényes az 1863-dik télihavakra.

I. Kassa és Nagyvárad felé.

Bécs . . . . . ind.	8 óra	— perc	este
Pest . . . . . „	6 „	25	„ reg.
Czegléd . . . . „	9 „	27	„ „
Szolnok . . . . „	10 „	27	„ „
Püsp.-Ladány „	1 „	26	„ déln.
Debreczen . „	3 „	–	„ „
Tokaj . . . . „	5 „	25	„ „
Miskolcz . . . „	7 „	29	„ este
Forró-Ecs . . „	8 „	50	„ „
Kassa . . . . érk.	10 „	31	„ „
Püsp.-Ladány ind.	1 „	58	„ déln.
B.-Ujfalu . . „	3 „	13	„ „
Nagyvárad . . érk.	4 „	38	„ „

II. Arad felé.

Bécs . . . . . ind.	8 óra	— perc	este
Pest . . . . . „	6 „	25	„ reg.
Czegléd . . . . „	9 „	47	„ „
Szolnok . . . . „	11 „	19	„ „
Mező-Tur . . . „	12 „	51	„ déln.
Csaba . . . . . „	3 „	21	„ „
Arad . . . . érk.	5 „	27	„ „

III. Kassa és Nagyváradról Pest és Bécs felé.

Kassa . . . . ind.	5 óra	— perc	reg.
Forró-Ecs . . „	6 „	23	„ „
Miskolcz . . . „	7 „	52	„ „
Tokaj . . . . „	9 „	35	„ „
Debreczen . . „	12 „	12	„ déln.
Püsp.-Ladány „	1 „	45	„ „
Szolnok . . . . „	4 „	14	„ „
Czegléd . . . érk.	5 „	11	„ este
Pest . . . . . „	8 „	37	„ „
Bécs . . . . . „	6 „	—	„ reg.
Nagyvárad . . ind.	10 „	6	„ déln.
B.-Ujfalu . . . „	11 „	31	„ „
Püsp.-Ladány érk.	12 „	48	„ déln.
Czegléd . . . „	5 „	41	„ „

IV. Aradról Pest és Bécs felé.

Arad . . . . ind.	9 óra	30 perc	déln.
Csaba . . . . „	12 „	6	„ „
Mező-Tur . . „	2 „	32	„ déln.
Szolnok . . . „	4 „	22	„ „
Czegléd . . érk.	5 „	33	„ „
Pest . . . . „	8 „	37	„ este
Bécs . . . . „	6 „	—	„ reg.

A közállomásokról indulás ideje, a minden pályaudvaron kifüggesztett részletes menetrendben van kimutatva.

☛ A debreceni vásárok alatt Czegléd és Debrecen közt, a cs. kir. szab. osztrák állam-vasut-társaság vontatóhoz csatlakozólag, a szaporitott vonatok mindkét irányban naponkint kétszer fognak közlekedni: miről részletes tudósitás annak idejében közzé fog tétetni.

A vasuthoz csatlakozó postakocsik menetrende:

Arad—Szebenben. indulás Aradról naponkint este 7 órakor, érkezés Aradra „ reggel 3½ órakor. (Az utasok fölvétele ennesen Lorántova.)

Nagyvárad—Kolozsvár. indulás Nagyváradról naponkint este 9½ órakor, érkezés Nagyváradra „ reggel 6½ órak.

Nyiregyháza—Szatmár. indulás Nyiregyházáról vasárnap, szerdán és pénteken este 6 órakor, érkezés Nyiregyházára hétfőn, szerdán és szombaton és pénteken reggel 2 órakor.

Nyiregyháza—Beregszász. indulás Nyiregyházáról naponkint reggel 7 órakor, érkezés Nyiregyházára „ este 5 órak.

Nyiregyháza—Nagybánya. indulás Nyiregyházáról hétfő, kedd, csütörtök, és szombat este 6 órakor, érkezés Nyiregyházára vasárnap, kedden, csütörtökön és pénteken reggel 2 órakor.

Tokaj—S. A. Ujhely. indulás Tokajból naponkint este 7 órakor, érkezés Tokajba „ reggel 4½ órakor.

Kassa—Löcse. indulás Kassáról „ éjjeli 12 órakor, érkezés Kassára „ éjjel 12½ órakor.

Kassa—Przemysl. indulás Kassáról szerdán és szombaton délután 2 órakor, érkezés Kassára hétfőn és pénteken délelőtt 10 órakor.

Kassa—Szigeth. indulás Kassáról naponkint éjjel 12½ órakor, érkezés Kassára „ éjjeli 12 óra 30 perck.

Kassa—Munkács. indulás Kassáról „ „ 12½ „ órakor, érkezés Kassára „ „ 12 óra 30 perck.

Az igazgatóság.

HIRDETMÉNYEK.

10637. 1863.

Eladó lámpák és csillárok.

Sz. kir. Debreczen város Tanácsánál a légszeszvilágitás behozatala által feleslegessé vált utczabeli lámpák s hozzátartozó világitási eszközök, mint szinte több rendbeli aranyozott kisebb-nagyobb csillárok; jutányos áron megszerezhetők,

Bővebb irásbeli vagy szóbeli felvilágositás nyerhető a városkapitányi hivatalnál.

Kelt Debreczenben 1863, december 29.

1—3 A városi tanács.

Előfizetési felhivás!

AZ ORSZÁG TÜKRE

budapesti nagy képes lapra.

Megjelen minden 10 napban, hozva

☛ évenkint **260 280 képet**

☛ és minden évnegyedben ***pompás nagy műlapot.***

Szövegét legjobb iróink irják.

Előfizetési ár: egész év 12 frt, fél év 6 frt, évnegyed 3 frt.

A pénzek a kiadóhivatalba: Pest egyetemutcza 2-dik sz. küldendők.

1770. 1863. **V. B. Árverési hirdetés.**

Özvegy Szanka Józsefné szuletett Csurka Juliánna asszonytól a Debreczeni Gábor részére birói végrehajtás utján felül foglalt házibutorok és egyéb ingóságok a jövő 1864-ik évi januárhó 4-dik napjan d. u. 2 órakor ugyananual, nagyujutczai 1601-ik számu házánál azonnali készpénzfizetés mellett a legtöbbet igéröknek birói árverés utján el fognak adatni.

Kelt Sz. kir. Debreczen város, varosi biroságnak 1863, nov. 23-kán tartott üléséből.

Kiss Imre m. k. főjegyző.

1—1

Árverési hirdetés.

A debreczeni királyi váltótörvényszeknek 1863 évi januárhó 22. n. 689 szám alatt kelt végvése folytán ezennel közbirré tétetik, mikép Folkl József mint felperes részére Tornay Ferencz mint alperestől 547 frt váltói tartozás s járulékai erejéig lefoglalt ingóságok, nevezetesen szobai és kávaházi butorok stb. nevezett alperesnek helybeli piaczutczai lakásán 1864. évi januárhó 5-ik napján d. e. 9 órakor nyilvános árverés utján készpénzfizetés mellett el fognak adatni. – Mire a venni kivánók meghivatnak.

Debreczen 1863, decz. hó 28

Mocsy József váltótörvényszéki kikuldött végrehajtó.

1—1

☛ Ajánlkozás. ☚

Egy gazdászat és kertészet-kedvelő s az efféle foglalkozásban otthonos értelmes magyar ember. gazdatisztül ajánlkozik.

Bővebb értesitéssel szolgálhat ez ügyben a kertészgazdászati ügynökség.

1 3

A rákóczi-erdőn, Debreczentől egy órajárásnyira **1600 öl száraz fa** és **100 db. tölgyfadeszka** eladó. Értekezhetni Csapóutczán 320. sz. a. háznál.

Árverési hirdetés.

A nehai Kaffka Károly ur és neje Rickl Terézia hagyatékukhoz tartozó ***12 személyre való asztali ezüst-készletek, női arany nyaklánczok, gyűrűk*** és egyéb drágaságok a jövő 1864-dik évi Januárius hó 17 d. u. 2 órakor szükség esetében ugyanazon hó 18-dik és 19-dik napjainak d. e. 9 s azt követő órában folytatva tartandó közönséges árverés utján a várost tekintetes Törvényszéknek 5126 1863 P. sz. a. kelt határozata folytán a Széchenyi-utcza végén eső kulvárosteren a legtöbbet igéröknek el fognak adatni.

Debreczenben Dec. 21 1863

Barcsay István kikuldött székі tanácsnok.

2—5.

71dik ÁRJEGYZÉK

az „István" gőzmalom gyártmányairól.

(Debreczenben hóltságmentesen, készpénzfizetés mellett, osztrák értékben, kötelezettség nélkül.)

A asztali dara nagy szemü	14 frt	20	kr
B. ugyanaz apro	14 „	20	„
C. dara középszerü	12 „	80	„
0. királyliszt	13 „	–	„
1. lángliszt	11 „	80	„
2. monttiszt	10 „	80	„
3. szemlyeliszt	9 „	80	„
4. fehérkenyérliszt 1-ső rendu	9 „		„
5. ugyanaz 2-dik „	8 „	—	„
6. barnakenyérliszt	7 „		„
Kétszeresliszt	7 „	30	„
Rozsliszt 1-ső rendu	7 „	60	„
Rozsliszt 2-dik rendu	5 frt.	60	kr.
00 árpakása	15 „	50	„
0. árpakása	14 „	50	„
1. árpakása	12 „	50	„
2. árpakása	11 „		„
3. árpakása	8 „	50	„
4. árpakása	7 „	—	„
Árpaliszt	4 „	40	„
Derce	3 „		„
Lábliszt	3 „		„
Korpa	2 „	60	„
Buzaalj	3 „	20	„

☛ Minden zsákért 1 frt. 5 kr. lefizetendő, E betétet azonban a vevő visszakapja, ha a zsákot, az elvitelétől számitott legfeljebb 3 hó alatt, hiba nélkül, bérmentesen visszaszállitja.

Debreczen 1863. Okt. 16.

Kis-Pércsen ***Hidvéger Mihály*** főhaszonbérlőnél kaphatók:

Uj szilvapálinka itczéje	18	kr.
Ó szilvapálinka „	25	„
Életpálinka, „	14	„
Törkélypálinka „	24	„
Égettbor „	24	„

melyek, mint jóminőségűek fentirt által ajánltatnak.

1 1

Szőllő-eladás.

A diószegi nagy-hegyen 37 kapa szőllő, borház, a pad alján egy 16 öles tégla-bolthajtásos pincze, igen kedvező feltételek alatt eladó. Értekezhetni és alkudni lehet a tulajdonos ld. Rachbauer Józseffel sz. anna-utcza 2375. sz. alatt.

3—5

Fehér varrás és himzésben

alapos oktatást ad korosabb leánykáknak

Vargautczán 2254.

özv. Hendel Carolin.

2—5.

Magyar földhitelintézeti 5½ %-es záloglevelek árfolyam szerint, jelenleg 89 frtjával kaphatók

Csanak József kereskedésében.

Sz. 10,300

Cs. kir. szab. tiszavidéki-vasut

Hirdetmény.

A debreczeni országos vásár tartama alatt Czegléd s Debreczen közt közlekedő vegyes vonatokra vonatkozó hirdetmény ezennel annyiban módosittatik: amennyiben ezen vegyes vonatok nem 1863 deczember 28-kától fogva, hanem 1864 január 4-ke bezárólag január 28-ka közt fognak közlekedni.

3—3 ***Az igazgatóság.***

ECZETLÉL

melynek egy-egy itczéjéből vizvegyités által 3 itcze legjobb minőségü eczet készithető és melynek szállitása tehát csak harmadrészuyi költségbe kerül, ugyszinte, jóizü közönséges

ECZET

igen jutányos áron kapható és vidékre rendelhető

Debreczenben

az eczetlél-gyárban Széchenyiutcza 1771 sz. alatt, vagy **Berger Henriknél** Széchenyiutcza 1810 sz. a.

☛ Ugyanott veletlrepcze-pogácsa eladó.

2—6

Porosz kir. kerületi főorvos

Dr. KOCH jegesztett növényczukorkái

☛ Valódi minőségben, eredeti dobaszokban **70** és **35** ujkrajczárért kaphatók: ☚

E legkiválóbban alkalmas fü- és virágnedvekből s részben a legtisztább czukor-kristályival állapodottságra hozott **dr. Koch**-féle **növényczukorkák** = mint a legismertebb vélemények bizonyitják = **enyhitő** s **izgalomcsilapitó** hatást eszközölnek: köhögés, rekedtség, torokhántalmak és elnyalkásodásoknál stb. s az azokban létező növényi nedvek és édes anyagok legkitünőbb tartalma által sikeres hatásunak, a beszélőszerv tisztasága s nyulékonyságának föntartására a legmeglepőbb eredményt idézik elő. Nem csupán e valóban jótékony sajátságuknál fogva **különböznek** igen előnyösen a czukrban igen megdicsért mell-thealepénykéktől d'âte pectorales, de főleg abban tünnek ki jelességük által **Dr. KOCH növényczukorkái**, hogy azokat az emésztési szervek könnyen megbirják s a huzamosb használat után is, semmi gyomorfájdalmat, sem savat, vagy nyálkásságot nem okoznak.

Dr. KOCH növényczukorkái hosszukas dobaszokba pakolvák, melyeknek **barna** irással nyomott **fehér** czimlapjai **az alább álló pecsétet és irást** viselik.

☛ ***Debreczenre*** nézve egyedüli raktárak: ***Rothschneck Károly*** gyógysz. és ***Gerébby és Hanzély*** fűszerkereskedésében (Széchenyi-utcza szegletén).

DES. KÖNIGL. PR. KREISPHYSIKUS IN HELIGENBEIL. DR. KOCH'S KRÄUTER-BONBONS.

Dr. Sig. Wilh. Koch

Felelős szerkesztő: Sárváry Elek.

Kiadó: a debreczeni szinügyegylet.

Debreczen. 1864. Nyomatott a város könyvnyomdájában.

Tiszántúli Református Egyházkerület Nagykönyvtára

Jelzet: G485; Z6061